Dosarul nr.3-1949/2020

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

20 octombrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Rîşcani)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac
Grefier Cristina Cibotari, Sandra Tocilă

examinînd în şedinţă de judecată publică acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de avocatul Petru Balan în interesele SRL Gavris Prim împotriva Biroului Vamal Centru privind contestarea actelor administrative și compensarea cheltuielilor de asistență juridică,

A C O N S T A T A T :

Argumentele participanților la proces:

La data de 20 august 2020 Societatea cu Răspundere Limitată Gavris Prim (în continuare SRL Gavris Prim) a înaintat acțiune de contencios administrativ împotriva Biroului Vamal Centru solicitând:

1. admiterea cererii de chemare în judecată;
2. anularea actului de inspecție 2080119425 din 9 mai 2020; actului de inspecție 2080119404 din 9 mai 2020; actului de inspecție 2080119412 din 9 mai 2020; actului de inspecție 2080119419 din 9 mai 2020;
3. anularea deciziilor de regularizare: nr. 755 din 25 iunie 2020, nr. 756 din 25 iunie 2020, nr. 757 din 25 iunie 2020, nr. 758 din 25 iunie 2020;
4. anularea procesului-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al comisiei de experți a biroului vamal Centru în partea ce vizează compania reclamantă.
5. obligarea pârâtului să restituie reclamantului suma drepturilor de import încasate în plus prin deciziile de regularizare în cuantum total de 48599,56 lei;
6. încasarea de la pârâți în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că, compania SRL Gavris Prim este o companie fondată în anul 2008 şi este specializată în producția, prelucrarea, conservarea cărnii, fabricarea produselor din carne, comerț cu ridicata a produselor din carne, comerțul produselor alimentare, precum şi importul produselor alimentare în Republica Moldova, are o reputație ireproșabilă şi nu a fost niciodată antrenată în activități contrare legii.

Menționează că, de mai mulți ani compania reclamantă colaborează cu cel mai mare holding de producere şi export a cărnii din Ucraina şi anume cu compania SAP ”Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП»). Informația despre Holdingul ПрАТ «МХП» este publică, se poate găsi uşor în internet, iar acțiunile acestei companii se cotează la Bursa de Valori din Londra.

Astfel indică că, între compania reclamantă şi compania SAP ”Mironivskii hliboproduct” a fost încheiat contractul nr. KD-1034 din 25 august 2016. Acest contract este un contract de vânzare-cumpărare cadru, iar potrivit pct.1.1 şi 1.2 din acesta, vânzătorul acceptă de a vinde şi de a livra, iar cumpărătorul de a achita produsele (carne de pui, semifabricate, subproduse şi carne dezosată mecanic de pui broiler congelați şi răciți în sortiment, produse culinare din carne în sortiment). Conform pct. 2.2 prețul mărfurilor este stabilit fie în anexe la contract, fie în specificațiile care fac parte integrantă a contractului.

Contractul nr. KD-1034 din 25 august 2016 a fost amendat de către părți de mai multe ori prin acorduri adiționale.

Dat fiind că deja de mai mulți ani compania reclamantă colabora cu partenerul menționat din Ucraina, relațiile contractuale au fost de mai multe ori modificate astfel încât să facă colaborarea mai simplă şi mai ușoară.

Astfel, potrivit Acordului adițional nr.5 din 1 mai 2020 s-a prevăzut următoarele modificări în contract: pct. 2.2 din contract s-a expus în următoarea redacție: ”Tipul şi cantitatea produsului livrat conform contractului, prețurile şi programul livrărilor trebuie să fie convenite de către părți prin e-mail. Părțile au convenit că cel târziu la sfârșitul lunii curente ar trebui să convină, prin e-mail, asupra tipului, cantității, prețului şi programului de încărcare pentru luna următoare. Părțile au dreptul de a conveni asupra nomenclaturii mărfurilor furnizate, cantitatea, prețul şi programul de încărcare a acestora pentru câteva luni înainte. După coordonare, vânzătorul eliberează produsele conform tipului, cantității şi prețului convenit anterior, iar cumpărătorul se obligă să accepte şi să achite produsele conform condițiilor contractului”.

Timp de mai mulți ani, compania reclamantă a efectuat importuri de carne de la compania SAP ”Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП») în temeiul contractului menționat şi de fiecare dată organul vamal în persoana biroului vamal Centru a efectuat vămuirea acestor mărfuri acceptând valoarea în vamă declarată conform metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Indică că, din motive necunoscute pentru reclamant, începând cu data de 9 mai 2020 importurile de carne efectuate de la compania SAP ”Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП») au fost redirecționate de pe culoarul verde de vămuire pe culoarul galben de vămuire pe motiv că ”ar exista suspiciuni de subevaluare” fiind emise acte de inspecție.

Astfel, la 7 mai 2020 compania reclamantă a depus la biroul vamal Centru (PVI Cricova) următoarele declarații vamale: DV2080119425; DV2080119404; DV2080I19412; DV2080I19419. Valoarea în vamă declarată de compania reclamantă pentru toate aceste importuri a fost declarată conform metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Notează că, organul vamal nu a acceptat valoarea în vamă declarată şi a emis următoarele acte de inspecție: actul de inspecție 2080119425 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119404 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119412 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119419 din 9 mai 2020.

Indică reclamantul că, toate actele aferente vămuirii au fost prezentate în procesul declarării, însă compania reclamantă nu a fost de acord cu emiterea actelor de inspecție şi având în vedere că tranzacțiile de import au fost legale, a acceptat să fie prezentate organului vamal orice acte adiționale care există şi care sânt pertinente pentru excluderea dubiilor apărute privind valoarea în vamă.

Notează că, conform, art. 17^2 din Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20.11.97 şi art.37^1 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.974 din 15 august 2016 s-a dispus amânarea determinării definitive a valorii în vamă pentru declarațiile vamale: DV 2080119425; DV2080I19404; DV2080I19412; DV2080I19419 pentru prezentarea documentelor suplimentare şi pentru ca organul vamal să își determine poziția sa *vis-a-vis* de importurile companiei reclamante.

Astfel, la 11 iunie 2020 o comisie de experți a biroului vamal Centru a emis procesul-verbal nr.

2 din 11 iunie 2020 prin care a decis respingerea metodei de tranzacție declarată de compania reclamantă la tranzacţiile de import în baza declarațiilor vamale: DV 2080119425; DV2080I19404; DV2080I19412; DV2080I19419.

Comunică că, la ședință, în cadrul căreia a fost emis procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al comisiei de experți a biroului vamal Centru, compania reclamantă nu a fost invitată pentru a-şi proba şi argumenta poziția şi nici copia procesului-verbal nu s-a eliberat reclamantului.

Indică partea reclamantă că, după emiterea deciziei de respingere a metodei de tranzacție prin procesul-verbal nr.2 din 11 iunie 2020, la data de 16 iunie 2020, biroul vamal Centru a făcut mențiunea respectivă în actele de inspecție: 2080119425 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119404 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119412 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119419 din 9 mai 2020 şi a adus la cunoștință reclamantului despre faptul că vor fi emise decizii de regularizare conform pct. 50 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.974 din 15 august 2016 care prevede că, în cazul în care, în urma întreprinderii acțiunilor vizate la pct.48, valoarea în vamă declarată nu se demonstrează, organul vamal stabilește valoarea în vamă cu caracter definitiv în baza informațiilor deținute, cu informarea declarantului prin actul de inspecție. În situația prevăzută la alineatul unu din prezentul punct, organul vamal întocmește decizia de regularizare potrivit prevederilor art.127^{13} din Codul vamal, cu încasarea în totalitate ori în parte a garanției suficiente constituite.

La data de 25 iunie 2020, Biroul Vamal Centru a emis deciziile de regularizare: nr. 755 din 25 iunie 2020, nr. 756 din 25 iunie 2020, nr. 757 din 25 iunie 2020, nr. 758 din 25 iunie 2020 prin care a recalculat obligația vamală a SRL Gavris Prim în baza declarațiilor vamale: DV 2080119404, DV 2080119412, DV 2080119419 şi DV 2080119425.

Temeiul emiterii deciziilor de regularizare constituie procesul-verbal nr.2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului Vamal Centru privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă prin care s-a decis respingerea metodei de tranzacție.

Notează că, deciziile de regularizare menționate au fost comunicate SRL Gavris Prim la data de 1 iulie 2020, fapt confirmat prin mențiunile pe textul acestora.

Consideră partea reclamantă că, actele de inspecție: 2080119425 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119404 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119412 din 9 mai 2020; actul de inspecție 2080119419 din 9 mai 2020 sânt acte administrative defavorabile şi ilegale.

Cu referire la declarațiile vamale DV 2080119404, DV 2080119412, DV 2080119419 şi DV 2080119425, compania reclamantă indică că a prezentat toată informația şi toate documentele de însoțire necesare pentru determinarea valorii în vamă conform metodei de tranzacție, însă organul vamal, neîntemeiat a indicat în actul de inspecție precum că nu ar fi fost prezentate: comenzile de livrare, proforma, catalog, certificat de calitate.

Reclamantul comunică că, această mențiune este total greșită. Astfel, comanda de livrare ca tip de document nu există în relațiile contractuale cu SAP ”Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП»). Informația privind încărcăturile (data, locul, numărul camionului şi alte detalii) sunt expediate prin poșta electronică între părți, fapt prevăzut expres de contractul menționat mai sus. În parteneriatul între SRL Gavris Prim şi SAP ”Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП») nu există aşa tip de document ca ”comanda de livrare”. Factura proforma la fel nu există, deoarece plata pentru marfa se face în baza contractului, acesta fiind indicat în acordul adițional nr. 5 la contract. Prin acordul adițional nr. 5 la contract a fostmodificat p. 2.2 al contractului Nr. KD-1034 din 25 august 2016 din care rezultă că toate negocierile sunt purtate prin corespondența electronică, după care furnizorul livrează marfa cumpărătorului, iar acesta din urma are obligația de a achita produsele conform contractului. La fel, nu există un catalog de marfă, aşa cum a cerut neîntemeiat organul vamal. Ultimului i-a fost prezentată nomenclatura produselor exportatorului. Certificatul de calitate pentru marfa a fost anexat la pachetul de documente, care a fost prezentat anterior şi are denumirea ”Удостоверение Качества”.

Referitor la faptul că organul vamal a indicat în mențiunile la actele de inspecție că în invoice nu este indicat termenul de achitare, consideră că această remarcă este greșită, or termenul de achitare este prevăzut de ”Condițiile de plată” din contractul Nr. KD-1034 din 25 august 2016.

Mențiunea organului vamal precum că: „Potrivit pct. 3 din acordul adițional nr. 4 la contract (referitor la modificarea pct. 2.2 din contract) se constată că la sfârșitul fiecărei luni, ambele părți trebuie să aprobe asortimentul, modalitatea de plată şi livrare, graficul de încărcare pentru următoarea lună, prin poșta electronică, ca ulterior vânzătorul să emită factura spre plată cumpărătorului, la data de 02.06.2020 declarantul a prezentat un alt acord adițional nr. 5 din 01.05.2020, prin care modifică punctul dat din contract (pct. 2.2) şi ca urmare se indică ca, vânzătorul eliberează marfa, pur şi simplu potrivit înțelegerii între părți, fără careva referire la acte sau alte date concrete.

Astfel concluzionează că, presupunerea organului vamal precum că acordul respectiv a fost semnat intenționat este neprobată şi abuzivă. Dacă organul vamal avea dubii privind legalitatea acordurilor adiționale la contract, el dispune de suficiente şi simple pârghii de verificare a acestora prin accesul la informațiile deținute de Ucraina. Odată ce nu există dovezi privind ilegalitatea acestui acord adițional, organul vamal urma să îl ia în considerare.

Cu privire la mențiunea: „Ofertele comerciale f/n din 01/04/2020 si 01/05/2020 sunt destinate pentru Republica Moldova fără a se identifica concret destinatarul”, comunică reclamantul că, ofertele comerciale sunt generale per țară şi nu există nici o cerință legală, care să specifice că în mod obligatoriu acestea trebuie să conțină numele unui partener concret.

Totodată, subliniază faptul că, compania SAP ”Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП») este o companie foarte mare care acoperă cca 64% din toată piața internă a Ucrainei. O astfel de companie nu face oferte de preț pentru fiecare cumpărător în parte, ofertele de preț sânt generale şi se fac pentru diferite regiuni din Europa sau pentru fiecare țară aparte. La caz, a fost prezentată o ofertă de preț pentru Republica Moldova.

Cu privire la mențiunea pârâtului: “Dacă comparăm ofertele de preț din 01/04/2020 (500$/t) şi 01/05/2020 (50$/t) cu presupunerea că au fost eliberate pentru compania SRL Gavris Prim, se constată că în luna mai oferta de preț pentru marfa importată (articolul 9398) este mai mică cu 50$ la tonă, concomitent potrivit informației din corespondența comercială purtată la data de 04.05.2020, ulterior datei din oferta comercială pentru luna mai (01/05/2020) se constată că cumpărătorului i se oferă prețul doar dacă, va cumpăra până la sfârșitul lunii mai un volum de marla nu mai mic decât 200 tone. Astfel prețul oferit de 40 $/t este unul condiționat şi această condiție nu poate fi determinată la momentul vămuirii. Respectiv, în temeiul art. 11 alin (4)din Legea cu privire la tariful vamal, valoarea în vamă poate să nu fie determinată în baza metodei prețului de tranzacție”.

Indică că, această mențiune este nefondată, or SRL Gavris Prim respectă integral obligația de a importa lotul de 200 tone de sferturi de pui la prețul negociat de 450 USD. Cu toate acestea datorită faptului că la data de 09.05.2020, când au fost emise de organul vamal actele de inspecție, contestate în speță, pentru cele 4 camioane de produse identice din partea Serviciului Vamal, iar ulterior la toate importurile reclamantului au fost adoptate decizii de majorare a valorii în vamă şi luând în considerare şi alte impedimente create de colaboratorii Postului Vamal 2080 Cricova, compania Gavris Prim SRL a hotărât amânarea încărcăturilor pentru o perioadă nedeterminată, pentru a avea siguranța că nu vor urma şi alte impedimente ulterioare.

Totodată, organului vamal la etapa de soluționare prealabilă a litigiului i s-a comunicat că, diferența de 82.4 tone, urma a fi importată în următoarea perioadă, fapt care era confirmat şi de scrisoarea de garanție din partea producătorilor din Ucraina.

Consideră că, organul vamal interpretează greșit şi aplică abuziv art. 11 alin. (4) lit. b) din Legea cu privire la tariful vamal, în partea în care în mențiunile la actul de inspecție susține că ar exista anumite condiții în cadrul vânzării pe care organul vamal nu le-ar putea evalua. Pornind de la textul exact al art.11 alin. (4) lit. b) din legea cu privire la tariful vamal organul vamal trebuie să indice expres care sânt condițiile sau prestațiile a căror valoare nu poate fi determinată, cu referire la

mărfurile de evaluat, fapt care nu a fost efectuat la caz. Mai mult, această normă juridică a fost invocată doar pentru a fi utilizată ca motiv de refuz în acceptarea valorii de tranzacție declarată.

Menționează și faptul că, organul vamal a făcut în actul de inspecție, în mod abuziv, mențiunea: „în rubrica destinația plății din dispoziția de plată nr.2 din 30/03/2020 şi dispoziția de plată nr.2 din 26/05/2020 se face referire generală la contractul Nr. KD-1034 din 25 august 2016, cu toate, că potrivit clauzelor contractuale achitarea se efectuează potrivit facturii, emise spre plată cumpărătorului de către vânzător. Totodată este suspect şi faptul că 2 dispoziții de plată din diferite date ale aceluiași an, au unul şi același număr", indică că, mențiunea respectivă este ilegală, or prin acordul adițional nr. 5 a fost modificat punctul 2.2 al Contractului Nr. KD-1034 din 25 august 2016 din care rezultă că toate negocierile sunt purtate prin corespondența electronică, după care furnizorul livrează marfa cumpărătorului, iar acesta din urma are obligația de a achita produsele conform contractului. Referitor la numărul dispoziției de plată, ele sunt emise de bancă şi nu de agentul economic, plata a fost realizată şi acoperă prețul produselor. Organul vamal urma să dispună de probe că dispozițiile de plată ar fi fost false sau nu ar fi fost efectuate, sau urma să interpeleze instituția financiară, fapt care nu a fost făcut. Din aceste motive consideră reclamantul că toate suspiciunile invocate de organul vamal sunt artificiale şi nefondate.

Notează că, organul vamal a menționat că "în rezultatul controlului fizic s-a constatat, că pe fiecare cutie a lotului de marfă era specificată denumirea "QUALIKO", sferturi de pui, pentru care prețurile din oferta prezentată sunt mai înalte decât cele declarate, iar în actele aferente importului nu se face referire la denumirea respectivă. Cu atât mai mult prețul declarat (450$) corespunde denumirii „AFRICA", lipsesc informații referitor la calitatea mărfurilor (certificat de calitate), în contextul în care importatorul declară (verbal), că prețul este jos deoarece calitatea este una inferioară; în invoce lipsesc informații detaliate despre descrierea mărfii în dependență de articol, însă prețurile stabilite fiind diferite. Fapt care pune la îndoială veridicitatea datelor prezentate".

La acest capitol, comunică instanței că, noţiunea "AFRICA" indicată în ofertă, se referă la calitatea produsului şi tipul de congelare. Această informație are caracter intern al companiei SAP "Mironivskii hliboproduct" (ПрАТ «МХП»). Denumirea "AFRICA" se datorează faptului că inițial aceste sferturi erau produse pentru țările din Africa de Sud. Noțiunea "AFRICA" semnifică mărimea nestandard a produsului şi tipul de congelare bloc (monolit). Un singur bloc înghețat rapid e caracterizat prin faptul că toate bucatele de alimente sunt înghețate împreună ca un tot întreg. Aceasta noțiune nu are nici o tangență cu brandul produsului "Qualiko". Diferența între articolele 9398 şi 9398k constă în mărimea produsului.

Concomitent indică că, în invoice este indicat numărul articolului 9398/9398k, la fel ca şi pe eticheta de pe ambalajul mărfurilor astfel, reclamantul nu a importat produse cu codul 8674 sferturi de pui şi 8674k sferturi de pui. La fel, în oferta de preț era indicată calitatea produsului prin denumirea „IQF", care şi identifică calitatea acestuia. Termenul "IQF" înseamnă "individual înghețat rapid" şi este caracterizat pentru faptul că fiecare bucată de alimente este înghețată separat de toate celelalte. Prin urmare, nu există nici un fel de divergențe sau informații contradictorii în această parte.

În partea ce ține de emiterea deciziilor de regularizare: nr. 755 din 25 iunie 2020, nr. 756 din 25 iunie 2020, nr. 757 din 25 iunie 2020, nr. 758 din 25 iunie 2020 consideră că, acestea sânt acte administrative defavorabile reclamantului a căror ilegalitate este strict subsecventă ilegalității actelor de inspecție menționate şi ilegalității deciziei adoptate prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului Vamal Centru privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă. Motive separate de nulitate a acestor decizii de regularizare nu există, lor fiindu-le aplicabile motivele de ilegalitate invocate în privința actelor de inspecție.

Referitor la ilegalitatea actului administrativ contestat: procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului Vamal Centru privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă, reclamantul comunică că, decizia de neacceptare a valorii de tranzacție a fost adoptată prin

procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului Vamal Centru privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă. Anume prin acest act a fost adoptată decizia privind valoarea în vamă pentru toate tranzacțiile derulate de compania reclamantă în temeiul contractului nr. Nr. KD-1034 din 25 august 2016.

Subliniază că, în toate actele de inspecție contestate se face mențiunea că prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 s-a decis respingerea metodei de tranzacție.

Toate actele de inspecție se întemeiază pe decizia privind valoarea în vamă adoptată prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020.

Menționează că, deși Biroul Vamal Centru, în scrisoarea nr. 10275 din 11 august 2020 prin care a refuzat eliberarea unei copii a acestui act administrativ, menționează că el ar fi un act preparatoriu pentru completarea actului de inspecție şi a deciziei de regularizare, comunică că procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 reprezintă decizia autorității vamale referitoare la valoarea în vamă, în sensul art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la tariful vamal şi care poate fi contestată în instanță de către declarant fără penalizare.

Astfel, decizia privind valoarea în vamă adoptată de organul vamal prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 este folosită de la data emiterii acestuia ca temei de emitere a actelor de inspecție şi de majorare a valorii în vamă pentru toate importurile SRL Gavris Prim și în toate actele de inspecție, inclusiv cele contestate, se menționează expres faptul că decizia privind valoarea în vamă a fost adoptată prin procesul-verbal nr.2 din 11 iunie 2020.

Având în vedere cele expuse, compania reclamantă consideră că procesul- verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 poate şi urmează să fie contestat separat de actele de inspecție şi deciziile de regularizare emise la caz.

Reieșind din cele invocate și făcând referire la prevederile Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.97, Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.974 din 15.08.2016, Acordului General Pentru Tarife Vamale şi Comerț (GATT 1947), prevederile Codului administrativ, art.166, 167 din Codul de Procedură Civilă, solicită partea reclamantă:

1. admiterea cererii de chemare în judecată;
2. anularea actului de inspecție 2080119425 din 9 mai 2020; actului de inspecție 2080119404 din 9 mai 2020; actului de inspecție 2080119412 din 9 mai 2020; actului de inspecție 2080119419 din 9 mai 2020;
3. anularea deciziilor de regularizare: nr. 755 din 25 iunie 2020, nr. 756 din 25 iunie 2020, nr. 757 din 25 iunie 2020, nr. 758 din 25 iunie 2020;
4. anularea procesului-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al comisiei de experți a biroului vamal Centru în partea ce vizează compania reclamantă;
5. obligarea pârâtului să restituie reclamantului suma drepturilor de import încasate în plus prin deciziile de regularizare în cuantum total de 48599,56 lei;
6. încasarea de la pârâți în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică.

La data de 08.10.2020 prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a parvenit cererea de concretizare, prin care reclamantul și-a precizat pretențiile totodată solicitând anularea deciziei emisă de Serviciu Vamal și comunicată reclamantului prin scrisoarea nr. 26/11-8982 din 24 iulie 2020, prin care contestațiile prealabile au fost respinse.

La data de 20.10.2020 Societatea cu Răspundere Limitată Gavris Prim (în continuare SRL Gavris Prim) a înaintat mai înaintat o acțiune de contencios administrativ împotriva Biroului Vamal Centru solicitând: anularea integrală a actelor de inspecție 2070160631 din 14 iulie 2020, 2070153038 din 24 iunie 2020 și 2070154710 din 29 iunie 2020 și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că, timp de mai mulți ani compania reclamantă a efectuat

importuri de carne de la compania SAP “Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП») în temeiul contractului nr. KD-1034 din 25 august 2016 şi de fiecare dată organul vamal în persoana Biroului Vamal Centru a efectuat vămuirea acestor mărfuri acceptând valoarea în vamă declarată conform metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Însă, din motive necunoscute, începând cu data de 9 mai 2020 importurile de carne efectuate de la compania SAP “Mironivskii hliboproduct” (ПрАТ «МХП») au fost redirecționați de pe culoarul verde de vămuire pe culoarul galben de vămuire pe motiv că ”ar exista suspiciuni de subevaluare” fiind emise acte de inspecție.

Astfel, la 14.07.2020 compania reclamantă a depus la Biroului Vamal Centru următoarele declarații vamale: DV 2070160631; DV 2070153038; DV 2070154710.

Indică că, valoarea în vamă declarată de compania reclamantă pentru toate aceste importuri a fost declarată conform metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Organul vamal nu a acceptat valoarea în vamă declarată şi a emis următoarele acte de inspecție: actul de inspecție 2070160631 din 14 iulie 2020, actul de inspecție 2070153038 din 24 iunie 2020; şi actul de inspecție 2070154710 din 29 iunie 2020.

Având în vedere că toate actele aferente vămuirii au fost prezentate de către reclamant în procesul declarării, compania reclamantă nu a fost de acord cu emiterea actelor de inspecție şi având în vedere că tranzacțiile de import au fost legale, a acceptat să fie prezentate organului vamal orice acte adiționale carte există şi care sunt pertinente pentru excluderea dubiilor apărute privind valoarea în vamă.

Menționează că, motiv pentru care au fost emise actele de inspecție contestate a servit faptul că, la 11 iunie 2020 o comisie de experți a Biroului Vamal Centru a emis *procesul- verbal nr. 2 din 11 iunie 2020* prin care a decis respingerea metodei de tranzacție declarată de compania reclamantă la tranzacțiile de import.

Cu referire la declarațiile vamale DV 2070160631; DV 2070153038; DV 2070154710, compania reclamantă comunică că, a prezentat toată informația şi toate documentele de însoțire necesare pentru determinarea valorii în vamă conform metodei de tranzacție, însă suspiciunile indicate de Biroul Vamal Centru în actele de inspecție nr. 2070160631 din 14 iulie 2020, nr. 2070153038 din 24 iunie 2020 şi nr. 2070154710 din 29 iunie 2020 nu sânt legale şi nu corespund adevărului.

Astfel, organul vamal neîntemeiat a indicat în actul de inspecție precum că ”în rezultatul examinării actelor şi informațiilor prezentate în vederea confirmării valorii în vamă s-a constatat că actele prezentate şi informațiile conținute din punct de vedere comercial sunt identice celor aferente tranzacțiilor înregistrate ...., perfectate în cadrul procedurii de amânare, potrivit art. 172 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380/1997. Ulterior, la data de 11.06.2020 potrivit procedurii stabilite, acestea au fost examinate în cadrul ședinței de experți privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă a Biroului Vamal Centru ... Respectiv în temeiul pct. 48 alin. (3) din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin HG 974/2016 organul vamal ...menține decizia luată potrivit Procesului verbal nr. 2 din 11.06.2020 al comisiei de experți privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă a biroului vamal Centru”.

Comunică reclamantul că, decizia de neacceptare a valorii de tranzacție a fost adoptată prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 al Comisiei de experți a Biroului Vamal Centru privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă. Anume prin acest act a fost adoptată decizia privind valoarea în vamă pentru toate tranzacțiile derulate de compania reclamantă în temeiul contractului nr. Nr. KD-1034 din 25 august 2016.

Subliniază că, în toate actele de inspecție contestate se face mențiunea că prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 s-a decis respingerea metodei de tranzacție.

Toate actele de inspecție se întemeiază pe decizia privind valoarea în vamă adoptată prin procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020. Deși Biroul Vamal Centru, în scrisoarea nr. 10275 din 11 august 2020 prin care a refuzat eliberarea unei copii a acestui act administrativ, menționează că el ar fi un act preparatoriu pentru procesul-verbal nr. 2 din 11 iunie 2020 reprezintă decizia autorității vamale referitoare la valoarea în vamă, în sensul art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la tariful vamal şi care poate fi contestată în instanță de către declarant tară penalizare.

După emiterea actelor de inspecție contestate, compania reclamantă le-a contestat prin depunerea la Serviciul Vamal a unei contestații cu nr. de intrare 16207 din 22.07. 2020.

Prin răspunsul Serviciului Vamal nr. 28/11-11705 din 23 septembrie 2020 contestația prealabilă a fost respinsă.

Făcând referire la Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.97, Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.974 din 15.08.2016, Acordul General Pentru Tarife Vamale şi Comerț (GATT 1947), Codul administrativ şi art. 166, 167 din Codul de Procedură Civilă, solicită partea reclamantă: admiterea acțiunii; anularea integrală a actelor de inspecție 2070160631 din 14 iulie 2020, 2070153038 din 24 iunie 2020 si 2070154710 din 29 iunie 2020; încasarea de la pârâți în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 mai 2023 acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL Gavris Prim împotriva Biroului Vamal Centru, privind contestarea actelor administrative (nr.3-2634/20) sa conexat la acțiunea în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL Gavris Prim împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova privind contestarea actelor administrative (nr.3- 1949/20), atribuindu-i numărul unic 3-1949/2020, pentru a fi examinate concomitent.

La 28 iunie 2023, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din partea Biroului Vamal Centru a parvenit referința pe marginea acțiunilor, precum și cererii de concretizare prin care își exprimă dezacordul cu acțiunea înaintată și solicită respingerea acestora ca neîntemeiată. (f.d.16-26 vol. III)

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului SRL Gavris Prim, avocat în bază de mandat, Petru Balan, a susținut pretențiile din acțiuni și din cererea de concretizare, solicitând admiterea integrală a acestora.

În ședința de judecată, reprezentantul Biroului Vamal Centru, Iurie Guțanu, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea ei ca neîntemeiată, argumentele pe marginea acțiunii au fost materializate în referința anexată la materialele cauzei.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Potrivit art. 93 din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În acord cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În concordanță cu art.206 din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);

c) impunerea la acțiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existenta unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În concordanță cu art. 218 din Codul administrativ, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii:

a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă;

c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

Conform art. 219 din Codul administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

Conform art.118 alin.3 din Codul de procedură civilă, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art.

122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Instanța de judecată a constatat că, compania reclamantă a depus la Biroul vamal Centru (PVI Cricova, PVI Industrială) următoarele declarații vamale, 2080119425, 2080119404, 2080119412, 2080119419, 2070160631 din 14 iulie 2020, 2070153038 din 24 iunie 2020, 2070154710 din 29 iunie 2020. (f.d. 65-96 vol. II)

Concomitent cu declarațiile vamale menționate, au fost prezentate următoarele acte: contract de vânzare-cumpărare nr. KD-1034 din 25 august 2016, scrisori de trăsură, facturi comerciale/invoice, certificate sanitar veterinare, certificate de origine a mărfii, declarații vamale a țării de export, calculele cheltuielilor de transport. (f.d. 32-57 vol. II)

În urma verificărilor acestor documente în baza cărora a fost declarată marfa importată, s-a constatat că, actele anexate la declarația vamală supusă examinării, nu confirmă pe deplin valoarea în vamă a mărfii. La aceeași etapă de control, sub aspectul veridicității valorii în vamă, ASYCUDA World, care reprezintă sistemul electronic de perfectare a tuturor declaraților vamale, a identificat riscul de suspiciune marfa subevaluată.

Organul vamal a emis următoarele acte de inspecție: actul de inspecție 2070160631 din 14 iulie 2020, actul de inspecție 2070153038 din 24 iunie 2020; şi actul de inspecție 2070154710 din 29 iunie 2020.(f.d.68;72;86;88 vol. II)

La data de 09.05.2020 au fost întocmite actele de inspecție aferente declarațiilor vamale nr. 2080119425, 2080119404, 2080119412, 2080119419.

Prin cererile nr.756 din 09.05.2020, nr.757 din 09.05.2020, nr.758 şi nr.759 din 09.05.2020, depuse de către SRL ”MMD Brokers” se solicită procedura de amânare a determinării valorii în vamă.

În baza procesului-verbal nr. 2 din 11.06.2020 al ședinței Comisiei de experți privind amânarea determinării definitive a valorii în vamă a Biroului vamal Centru s-a decis: respingerea metodei de tranzacție. Drept urmare a deciziei comisiei, au fost întocmite Deciziile de regularizare nr.755 din 25.06.2020 (pentru DV nr. 2080119404 din 07.05.2020), nr. 757 din 25.06.2020 (pentru DV nr. 2080119419 din 07.05.2020), nr. 758 din 25.06.2020 (pentru DV nr. 2080119425 din 07.05.2020), nr. 756 din 25.06.2020 pentru DV nr. 2080119412 din 07.05.2020), cu încasarea în parte a garanției suficiente constituite. (f.d. 161-168 vol. I)

La data de 24.06.2020 de către întreprinderea reclamantă a fost depusă declarația vamală nr.2070153038, organul vamal a menținut decizia luată potrivit Procesului-Verbal nr.2 din 11.06.2020 al comisiei de experți.

În baza solicitării declarantului cu nr.1844 din 30.06.2020, s-a invalidat declarația vamală, din motiv că agentul economic nu a fost de acord cu rectificarea valorii în vamă, marfa rămânând la păstrare în regim de antrepozit vamal.

Deciziile de regularizare nr.755 din 25.06.2020; nr.756 din 25 iunie2020; nr. 757 din 25.06.2020; nr. 758 din 25.06.2020; nr. 756 din 25.06.2020 au fost contestate prin cererea nr.14766 din 07 iulie 2020, însă fără un succes procesual palpabil. (f.d. 171-173 vol. I)

Verificând conduita autorului acțiunii deferită judecății în promovarea drepturilor și intereselor sale legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că acesta a respectat condițiile de admisibilitate referitoare la tranșarea litigiului pe cale extrajudiciară și s-a încadrat în termenul legal, de altfel, temeiuri de inadmisibilitate regăsite la art. 207 din Codul administrativ nu au fost constatate.

Efectuând controlul judiciar al actelor contestate din perspectiva argumentelor participanților la proces, în limitele obiectului acțiunii și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța conchide că acestea sunt legale și întemeiate, raționamentele instanței regăsindu-se infra.

În concordanță cu art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităţilor publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art.10 alin.1 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 18, 19, 20 din Codul administrativ, Interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii. Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative. Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art.21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja

cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 din Codul administrativ, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În concordanță cu art. 31 din Codul administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit art. 32 din Codul administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

În conformitate cu art.38 din Codul administrativ, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu art. 94 din Codul administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Potrivit art.118 din Codul administrativ, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu art. 120 din Codul administrativ, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

Potrivit art.137 din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Daca autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În conformitate cu art.225 din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe:

a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul;

b) competenţa autorităţii publice de a emite actul;

c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ;

d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite.

Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.

Conform art. 32 din Codul vamal, prin tratament tarifar preferenţial se înţelege o reducere sau o scutire de taxe vamale, care poate fi aplicată şi în cadrul unui contingent cantitativ sau valoric. De tratament tarifar preferenţial pot beneficia unele categorii de mărfuri în funcţie de originea acestora, potrivit acordurilor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

În acord cu art. $127^{11,13}$ alin. (1) lit. a) din Codul vamal, obligaţia vamală apare, atât la import cât şi la export, şi în următoarele cazuri: când, ulterior efectuării operaţiunilor de vămuire şi acordării liberului de vamă, se constată că informaţiile cuprinse în declaraţia vamală au condus la stabilirea unei obligaţii vamale diminuate.

Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care serveşte drept dovadă a apariţiei şi/sau anulării obligaţiei vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus şi a măsurilor de politică economică şi care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoştinţă plătitorului vamal. Titularul obligaţiei vamale semnează decizia de regularizare chiar şi în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate fi atacată, în caz de dezacord, în conformitate cu prevederile prezentului cod.

Conform art. 129 alin. (2^{2}) din Codul vamal, pentru sumele obligaţiei vamale stabilite în procesul controlului ulterior sau în urma recalculării drepturilor de import şi de export, majorarea de întîrziere se calculează pentru perioada de când sumele obligaţiilor vamale respective urmau să fie achitate şi până la data stingerii acestora. Înscrierea în fişa de evidenţă a plătitorului vamal a majorării de întârziere calculate în procesul controlului ulterior sau ca rezultat al recalculării drepturilor de import şi de export se efectuează în baza deciziei de regularizare.

Conform art. 181^{1} din Codul vamal, controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislaţiei şi confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta.

Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declaraţiei vamale, pe o perioadă ce nu depăşeşte termenul de prescripţie stabilit la art. 127 alin. (10).

Procedura de efectuare a analizei riscurilor, a planificării şi realizării controlului ulterior constă dintr-un ansamblu de metode şi operaţiuni de organizare şi desfăşurare a controlului, prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative. Controlul ulterior se realizează prin anumite forme (control general, control parţial, control repetat), proceduri (control planificat, control inopinat, control prin contrapunere) şi metode (control total, control selectiv, control electronic).

În termenul prevăzut la alin. (2), organul vamal verifică orice document, registru şi evidenţă referitoare la mărfurile provenite din comerţul internaţional sau la alte operaţiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operaţiunile menţionate sau la sediul oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri ori deţine informaţii în legătură cu acestea. De asemenea poate fi efectuat controlul fizic sau prelevarea de eşantioane ale mărfurilor dacă acestea mai pot fi identificate.

Se interzice efectuarea repetată a controalelor ulterioare asupra unora şi aceloraşi impozite şi taxe pentru perioada unui an bugetar care anterior a fost supusă controlului, cu excepţia cazurilor când efectuarea controlului ulterior repetat este impusă de:

a) comiterea unor erori, inclusiv procedurale în cadrul efectuării controlului ulterior, care au condus la anularea rezultatelor acestuia;

b) examinarea contestaţiilor depuse împotriva deciziei organului vamal sau acţiunii colaboratorului vamal;

c) reorganizarea sau lichidarea persoanei controlate;

d) auditul activităţii organului vamal de către organul ierarhic superior;

e) depistarea, după efectuarea controlului ulterior, a unor semne de încălcări vamale neidentificate în cadrul controlului ulterior precedent;

f) constatarea elementelor constitutive ale infracţiunii de contrabandă sau ale altor infracţiuni;

g) efectuarea unui control prin contrapunere.

Drept temei pentru efectuarea controlului vamal repetat la faţa locului, în legătură cu auditul activităţii organului vamal de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerinţelor prezentului articol.

Controlul ulterior iniţiat sau aflat în curs de iniţiere urmează a fi încheiat printr-un raport dacă:

a) persoana la adresa căreia a fost iniţiat sau urmează a fi iniţiat controlul ulterior a fost lichidată;

b) persoana la adresa căreia a fost iniţiat sau urmează a fi iniţiat controlul ulterior nu este de găsit, iar informaţia de care dispune organul vamal este insuficientă şi nu permite regularizarea situaţiei.

Dacă după controlul ulterior rezultă că dispoziţiile ce reglementează destinaţia vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situaţiei, indiferent de nivelul şi forma de control vamal aplicate anterior.

Serviciul Vamal aprobă modelul documentului necesar regularizării situaţiei, precum şi instrucţiunile de completare ale acestui document.

În cazul în care se constată apariţia unei obligaţii vamale sau plata sumelor în plus, organul vamal încasează diferenţele în minus sau restituie sumele plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislaţiei în vigoare.

În conformitate cu art. 202^1 din Codul vamal, auditul postvămuire este una dintre formele controlului vamal ulterior, care are drept scop verificarea respectării legislaţiei în vigoare de către persoanele stabilite în Republica Moldova la momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova şi plasării acestora sub o destinaţie vamală. Auditului postvămuire pot fi supuse persoanele implicate direct sau indirect, cu titlu profesional, în operaţiunile supuse auditului postvămuire sau persoanele care dispun de documentele şi datele respective din motive profesionale.

Auditul postvămuire este efectuat de organele vamale conform procedurilor stabilite de Guvern.

Controlul vamal ulterior prin auditul postvămuire al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se înregistrează, se supraveghează şi se raportează în conformitate cu prevederile Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

Serviciul Vamal are obligaţia să-şi coordoneze planul controalelor ulterioare prin audit postvămuire cu Serviciul Fiscal de Stat, precum şi să facă cu acesta schimb de informaţii respective. În cazul identificării unor coincidenţe în partea ce se referă la persoana supusă auditului, este obligatorie efectuarea controalelor comune.

Pentru exercitarea auditului postvămuire, în termenul prevăzut la art.202^5 alin. (2) după acordarea liberului de vamă, pentru a se asigura de exactitatea informaţiilor furnizate în declaraţia vamală sau în declaraţia sumară, organele vamale verifică toate documentele şi datele care se referă la operaţiunile privind mărfurile în cauză sau la alte operaţiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicînd aceste mărfuri. Organele vamale pot să examineze aceste mărfuri şi/sau să preleveze eşantioane, dacă este încă posibil să se efectueze o asemenea verificare sau prelevare.

În procesul auditului postvămuire, organul vamal este obligat să identifice şi să examineze imparţial toate faptele şi circumstanţele ce au tangenţă cu trecerea mărfurilor peste frontiera vamală şi plasarea acestora într-o destinaţie vamală.

Auditul postvămuire poate fi efectuat la sediul şi în încăperile titularului mărfurilor sau ale reprezentantului său, ale oricărei persoane legate direct sau indirect, cu titlu profesional, de aceste operaţiuni ori ale oricărei persoane care dispune de documentele respective, cu excepţia încăperilor utilizate exclusiv în scop de domiciliu şi reşedinţă, sau la sediul organelor vamale.

În cadrul auditului postvămuire poate fi examinat întregul sistem structural-organizatoric intern al persoanelor auditate.

În cazul în care în procesul desfăşurării auditului postvămuire este necesară stabilirea anumitor fapte şi circumstanţe în baza documentelor sau mărfurilor care se află în posesia altei persoane cu

care persoana auditată are sau a avut relaţii economice şi/sau financiare, organul vamal este în drept, cu emiterea unui nou ordin de control, să desfăşoare o verificare prin contrapunere.

În cazul depistării unor erori şi/sau divergenţe între informaţiile din declaraţiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariţia, modificarea şi/sau anularea obligaţiei vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire.

În procesul efectuării auditului postvămuire, organele vamale pot utiliza informaţii şi date inclusiv din bazele de date automatizate şi programele informaţionale de administrare a riscurilor.

Auditul postvămuire se efectuează în baza unui ordin de control emis de către directorul general al Serviciului Vamal/şeful biroului vamal sau de persoanele împuternicite de aceştia.

Ordinul de efectuare a auditului postvămuire este emis în forma stabilită de Serviciul Vamal.

Efectuarea auditului postvămuire se aduce la cunoştinţa persoanei auditate cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de data iniţierii controlului, conform procedurii stabilite de Guvern, cu excepţia controlului inopinat.

Perioada de desfăşurare a auditului postvămuire nu trebuie să depăşească 2 luni de la data iniţierii auditului postvămuire. În cazuri întemeiate şi justificate documentar, persoanele menţionate la alin. (11) pot decide prelungirea duratei de desfăşurare a auditului postvămuire cu cel mult 4 luni sau sistarea auditului postvămuire. Perioada sistării şi prezentării documentelor nu se include în durata efectuării auditului postvămuire.

Auditul postvămuire poate fi suspendat, la decizia organelor vamale, în cazul:

a) intervenţiei unei forţe majore, constatate în modul stabilit;

b) intentării unui proces judiciar care are importanţă pentru auditul postvămuire;

c) solicitării motivate (întemeiate şi justificate documentar) a persoanei auditate, însă nu mai mult de 30 de zile.

Auditul postvămuire iniţiat şi neiniţiat urmează a fi încheiat printr-un raport, dacă:

a) persoana juridică în privinţa căreia urmează a fi iniţiată sau a fost iniţiată procedura de audit postvămuire a fost lichidată, iar persoana fizică întreprinzător individual în privinţa căreia urmează a fi iniţiată sau a fost iniţiată procedura de audit postvămuire a fost radiată din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali;

b) persoana în privinţa căreia urmează a fi iniţiată sau a fost iniţiată procedura de audit postvămuire nu este de găsit, iar informaţia de care dispune organul vamal nu permite regularizarea situaţiei.

Auditul postvămuire se efectuează în orele de lucru ale organului vamal şi ale persoanei juridice sau fizice controlate.

În cazul în care persoana auditată nu dispune de sediu sau de încăpere ce poate fi utilizată pentru efectuarea auditului postvămuire ori sediul se află la adresa de domiciliu, ori în alte cazuri în care nu există condiţii optime de lucru, auditul postvămuire se efectuează în sediul organului vamal, respectînd prevederile art.145 din Codul fiscal, cu întocmirea obligatorie a actului de ridicare de la persoana juridică sau fizică a documentelor necesare.

Contestarea ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de suspendare sau de prelungire a auditului nu împiedică efectuarea controlului.

Suspendarea de către instanţa de judecată a ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de prelungire sau de modificare a auditului postvămuire nu împiedică efectuarea controlului ulterior prin audit postvămuire.

În corespundere cu art. 202^2 din Codul vamal, reverificarea declaraţiei vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior şi constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii şi caracterului complet al informaţiilor furnizate într-o declaraţie vamală, precum şi a existenţei şi conformităţii documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinaţie vamală, a altor documente aferente operaţiunilor

verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuţii de administrare fiscală sau alte instituţii şi persoane.

Reverificarea declaraţiei vamale se efectuează de către organele vamale conform procedurii stabilite de Guvern.

În procesul efectuării reverificării declaraţiei vamale, organele vamale pot utiliza informaţii şi date inclusiv din bazele de date automatizate şi programele informaţionale de administrare a riscurilor.

Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (5), controlul ulterior prin reverificare a declaraţiei vamale se efectuează fără întocmirea procesului-verbal de reverificare.

În cazul depistării unor erori şi/sau divergenţe între informaţiile din declaraţiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariţia, modificarea şi/sau anularea obligaţiei vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale.

În acord cu art. 202^{7} din Codul vamal, organele vamale calculează obligaţiile vamale în baza rezultatelor controlului ulterior, stabilind dacă acestea au fost constatate conform prevederilor legislaţiei.

Organele vamale pot determina cuantumul obligaţiei vamale, precum şi decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informaţiilor de care dispun în următoarele cazuri:

a) lipsa sau ţinerea neconformă a contabilităţii;

b) persoana controlată nu prezintă integral sau prezintă parţial documentele luate la evidenţă şi rapoartele corespunzătoare, conform termenelor din art.202^{5} alin.(1);

c) documentele solicitate au fost prezentate, însă conţinutul sau starea acestora nu permite utilizarea lor;

d) persoana controlată nu poate fi găsită la sediul juridic sau la subdiviziunile sale;

e) obţinerea rezultatelor cercetării (expertizei) de laborator a mărfurilor, prelevate în cadrul controlului ulterior;

f) obţinerea documentelor solicitate în cadrul unei cereri de asistenţă administrativă internaţională.

În cazurile descrise la alin.(2), organele vamale vor lua în considerare, după caz, fiecare din următoarele referinţe privind persoana controlată:

a) datele statistice deţinute de organul vamal sau de alte organe abilitate;

b) mărimea patrimoniului persoanei controlate;

c) volumul venitului din vînzări realizat de persoana controlată;

d) analiza modificărilor valorii activelor nete aflate în proprietatea întreprinderii;

e) cifra de afaceri şi soldurile în conturile bancare ale întreprinderii;

f) compararea veniturilor şi a cheltuielilor persoanei controlate;

g) informaţii despre tranzacţiile comerciale şi operaţiunile efectuate de persoana controlată, primite de la instituţii financiare (filiale sau sucursale ale acestora), de la autorităţi publice şi de la alte instituţii;

h) alte dovezi relevante pentru stabilirea cuantumului obligaţiilor vamale sau pentru stabilirea încălcărilor legislaţiei.

Referinţele specificate la alin.(1)–(3) vor fi indicate în actul de audit postvămuire sau procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale, în cazul întocmirii acestuia.

Dacă stabilesc faptele şi circumstanţele indicate la alin.(2) lit.a)–c), organele vamale informează în scris persoana controlată despre aplicarea măsurilor corespunzătoare, în baza prevederilor alin.(2), indicînd termenul de prezentare în scris a documentelor şi a obiecţiilor.

Potrivit pct. 57, 62, 103, 110-111, 121-123 din Regulamentul cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17 octombrie 2018,

Acţiunile de control ulterior prin audit postvămuire se desfăşoară sub formă de:

1) control general, care reprezintă activitatea de verificare a tuturor operaţiunilor vamale pentru o perioadă determinată;

2) control parţial, care reprezintă activitatea de verificare a uneia sau mai multor operaţiuni vamale pentru o perioadă determinată. În scopul confirmării sau infirmării aplicării corecte şi unitare a reglementărilor vamale şi a altor dispoziţii legale, controlul se poate extinde asupra tuturor operaţiunilor vamale;

3) control repetat, care reprezintă activitatea de verificare în cazul în care rezultatele controlului ulterior exercitat anterior sînt neconcludente sau incomplete ori dacă ulterior au fost depistate circumstanţe ce atestă existenţa unor semne de încălcare vamală/fiscală şi, prin urmare, se impune exercitarea unui nou control ulterior.

Auditul postvămuire planificat sau inopinat se iniţiază şi se execută în baza ordinului de control (al cărui formular este prezentat în anexa nr.4), aprobat de directorul Serviciului Vamal/şeful biroului vamal sau de persoanele împuternicite de aceştia, şi finalizează cu întocmirea actului de audit postvămuire şi/sau a deciziei de regularizare.

Pe parcursul efectuării auditului postvămuire, ordinul de control poate fi suspendat sau modificat prin emiterea unui nou ordin de control, cu informarea în scris a persoanei controlate cu privire la motivul suspendării sau modificării acestuia şi prezentarea unei copii persoanei controlate.

Actul de audit postvămuire (în continuare – *actul*) este un document procedural care se întocmeşte în termen de 10 zile lucrătoare de la data întocmirii procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire. Procesul-verbal se semnează de către echipa de control şi de persoana auditată sau de reprezentantul acesteia, chiar şi în caz de dezacord asupra conţinutului acestuia. Formularul actului este prezentat în anexa nr.13.

Actul trebuie să cuprindă motivele de fapt şi temeiurile de drept în ceea ce priveşte constatările şi măsurile dispuse de echipa de control.

Constatările din act trebuie să fie bazate pe documente şi date expuse clar şi precis, eliminîndu-se orice elemente şi aprecieri subiective care încarcă nejustificat conţinutul acestuia.

Iregularităţile constatate se consemnează în mod obligatoriu în act, precizîndu-se prevederile legale încălcate, cu determinarea efectului bugetar în situaţiile în care s-a constatat apariţia unei obligaţii vamale sau a unei sume plătite în plus. Prin act se consemnează, de asemenea, diferenţele privind alte taxe şi impozite datorate statului în cadrul operaţiunilor vamale.

Actul semnat în modul corespunzător sau numai de către echipa de control, în cazul imposibilităţii de a fi semnat de persoana auditată, se înregistrează, la încheierea controlului, în registrele de evidenţă ale organului de control.

În situaţiile în care controlul nu se exercită la sediul persoanei controlate, ci se efectuează pe baza documentelor aflate la dispoziţia organului vamal sau obţinute de la alte autorităţi ori persoane potrivit dispoziţiilor legale, precum şi atunci cînd se refuză semnarea actului, acesta se semnează numai de către echipa de control, fiind comunicat persoanei a cărei activitate a fost controlată prin intermediul trimiterilor poştale recomandate cu aviz de recepţie.

Data comunicării rezultatelor controlului este considerată data semnării de către persoana controlată sau de reprezentantul persoanei controlate a actului, data înscrisă de operatorul poştal pe avizul de recepţie sau data la care expiră termenul de 5 zile lucrătoare de la data indicată în citaţia de audit postvămuire/reverificare a declaraţiilor vamale, remisă în vederea invitării persoanei controlate la sediul organului de control, pentru a lua cunoştinţă de rezultatele auditului postvămuire.

Procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale este un act procedural care se gestionează conform procedurii stabilite pentru actul de audit postvămuire, potrivit prezentului Regulament.

Acesta se întocmeşte în cazul reverificării unei sau mai multor declaraţii vamale ce se soldează cu constatarea încălcărilor legislaţiei şi deţine acelaşi statut juridic ca şi actul de audit postvămuire. Formularul procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale este prezentat în anexa nr.14.

Data comunicării rezultatelor controlului ulterior prin reverificarea declaraţiilor vamale este considerată data semnării de către persoana controlată sau de reprezentantul persoanei controlate a procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale, data înscrisă de operatorul poştal pe avizul de recepţie sau data la care expiră termenul de 5 zile lucrătoare de la data indicată în citaţia de audit postvămuire/reverificare a declaraţiilor vamale, transmisă în vederea invitării persoanei controlate la sediul organului de control pentru a lua act de rezultatele reverificării declaraţiilor vamale.

Constatările din procesul-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale vor servi drept temei pentru emiterea deciziei de regularizare, după caz.

Pe baza actului de audit postvămuire, a procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale, precum şi a notei de constatare, după caz, în conformitate cu prevederile Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, se emite decizia de regularizare. Acest act constituie titlu de creanţă şi este un act administrativ care poate fi contestat în conformitate cu prevederile Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, Legii contenciosului administrativ nr.793/2000 şi alte acte normative în vigoare.

În cazurile în care obligaţiile vamale recalculate nu pot fi încasate de la plătitorul vamal pe a cărui nume a fost emisă decizia de regularizare, după epuizarea tuturor opţiunilor posibile de executare silită a obligaţiei vamale conform prevederilor Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149/2000, organul vamal va fi în drept să anuleze decizia de regularizare emisă anterior, cu elaborarea unei noi decizii de regularizare pe numele persoanei solidar responsabile cu plătitorul vamal, în cazul existenţei acesteia.

Decizia de regularizare, emisă în baza notei de constatare, procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale, precum şi a actului de audit postvămuire, constituie actul prevăzut pentru încheierea din oficiu a regimurilor vamale suspensive sub care au fost plasate mărfurile.

În temeiul pct.78 din Normele metodologice privind realizarea controlului ulterior prin audit post-vămuire și reverificarea declarațiilor vamale, aprobat prin ordinul Serviciului Vamal nr. 63 din 11 ianuarie 2013, pe baza actului de audit post-vămuire, a Procesului verbal de reverificare a declaraţiilor vamale, precum şi a Notei de constatare după caz, în conformitate cu prevederile art. 1811 alin. (3)-(6), art. 1272-12713, art. 2023 alin. (2) lit. e), art. 2027 din Codul vamal, Ordinului Serviciului Vamal nr. 333-O din 31 iulie 2014, se emite actul – "Decizia de regularizare". Acest act constituie titlu de creanţă şi este un act administrativ care poate fi contestat în conformitate cu Codul vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, şi alte acte legislative în vigoare.

Conform pct. 31 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă am mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.974, verificarea corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor importate este efectuată în baza evaluării de către organul vamal a riscurilor determinate/potenţiale în cadrul perfectării tranzacţiilor de import a mărfurilor.

Conform pct. 32 aceluiași regulament, la determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate în baza valorii tranzacției, valoarea în vamă a bunurilor corespunde cu valoarea de tranzacție, care este egală cu prețul plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, ajustată la valoarea elementelor prevăzute la art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care acestea nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii.

În cazul în care valoarea în vamă declarată este stabilită în baza metodei valorii de tranzacție, organul vamal verifică declarația vamală şi documentele de însoţire prezentate, luînd în considerare următoarele aspecte:

a) corespunderea datelor din declaraţia vamală în detaliu şi datelor din actele prezentate de declarant cu datele și informațiile specificate în D.V.1;

b) descrierea în detaliu a mărfurilor şi fără echivoc, cu prezentarea datelor suficiente în acest sens, inclusiv specificarea mărcii comerciale, în cazul existenţei acesteia;

c) lipsa datelor contradictorii sau a unor neregularități din actele prezentate;

d) corectitudinea datelor din documentele prezentate privind condiţiile de livrare a mărfurilor importate, conform regulilor INCOTERMS;

e) declararea, în funcție de specificul tranzacției, a elementelor de inclus în valoarea în vamă suportate de către cumpărător în sensul art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal;

f) menţionarea condiţiilor acordării reducerilor, după caz;

g) valoarea în vamă declarată pentru mărfurile destinate punerii în liberă circulaţie, plasate anterior într-un regim vamal suspensiv sau în zonele economice libere, nu este mai mică decît valoarea facturată, declarată în regimul vamal iniţial (cu excepţia cazurilor în care preţul definitiv al mărfurilor se stabilește pe bază de cotaţii bursiere sau prețul mărfii a fost influențat de uzura fizică şi/sau de învechire morală), cu ajustarea (după caz, în funcție de specificul tranzacției) la valoarea elementelor prevăzute la art.11 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal;

h) lipsa tranzacțiilor noncomerciale: donaţii, cadouri, mostre;

i) lipsa restricţiilor în privinţa drepturilor cumpărătorului asupra mărfii evaluate, cu excepţia restricţiilor admise la art.11 alin.(4) lit.a) din Legea cu privire la tariful vamal;

j) lipsa în cadrul tranzacției de vînzare-cumpărare a unor condiţii sau prestaţii a căror valoare nu poate fi determinată;

k) lipsa relațiilor de interdependență între participanţii la tranzacţie, cu excepţia cazurilor cînd interdependenţa nu influenţează valoarea tranzacţiei;

l) lipsa factorilor de risc identificați, în funcție de natura şi specificul tranzacției, în baza riscurilor gestionate de către Serviciul Vamal.

În speță, la etapa verificărilor documentelor prezentate, în baza cărora a fost declarată marfa importată, la punctul de control financiar s-a constatat că actele anexate la declarațiile vamale supuse examinării, nu confirmă pe deplin valoarea în vamă a mărfii. Este de menționat faptul, că toate actele prezentate organului vamal, relevă datele necesare ce stabilesc statutul mărfurilor, iar în dependență de acestea, organul vamal în calitate de autoritate competentă efectuează controlul vamal în limitele competenței şi acordă liber de vamă potrivit regimului solicitat.

În conformitate cu prevederile art.8 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997, autoritatea vamală verifică corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii inclusiv corectitudinea metodei alese de declarant pentru determinarea valorii în vamă şi oportunitatea aplicării ei, iar potrivit art. 8 alin. (2) din aceiaşi lege, autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privinţa corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunţate de declarant inclusiv verifică şi integritatea (completivitatea) documentelor (obligatorii şi suplimentare), prezentate de declarant, şi corespunderea lor cu cerinţele stabilite.

În corespundere cu prevederile art. 7, alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective. Dacă autoritatea vamală pune la îndoială autenticitatea acestor date, declarantul este în drept să determine valoarea în vamă a mărfii prin metodele prevăzute de prezenta lege.

Totodată, potrivit prevederilor pct. 29^2 din Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinaţiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, la efectuarea controlului documentar, controlului fizic sau controlului ulterior, suplimentar la actele menţionate la pct. 29^1 se vor prezenta acte care confirmă toate datele indicate în declaraţia vamală. In cazul în care actele prezentate de declarant nu confirmă toate datele din declaraţia vamală, organul vamal poate solicita prezentarea altor informaţii necesare acordării liberului de vamă.

În concluzie, reieșind din faptul că partea reclamantă nu a adus careva argumente concrete și

probate în vederea susținerii ilegalității actelor emise de autoritatea pîrîtă, bazînd-se doar pe interpretările proprii și subiective a cadrului legal aplicabil, instanța de judecată conchide că actele contestate sunt legale și întemeiate, iar acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, or actele administrative contestate nu pot fi anulate pe temeiuri formale.

Cu privire la pretenția reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.

Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art.63 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă.

Conform art.96 alin.(1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Cu referire la jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, Hotărârea Amihalachioaie împotriva R. Moldova din 20 aprilie 2004, Șarban versus Moldova din 04 octombrie 2005, instanţa pentru a include cheltuielile spre încasare din contul pârâtului, urmează să verifice dacă aceste cheltuieli au fost reale şi necesare, şi într-un cuantum rezonabil, fiind necesară prezentarea unei liste detaliate a tuturor cheltuielilor invocate, omiterea căreia poate avea drept efect respingerea revendicărilor în întregime sau în parte.

Instanța de judecată respinge pretenția reclamantului privind încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată or, se constată că reclamantul SRL Gavris Prim a pierdut procesul.

Prin urmare, instanța conchide că, conduita organului vamal este conformă cadrului legal citat supra, actele contestate de partea reclamantă au fost motivate în fapt și în drept, precum și au fost emise în conformitate cu rigorile prescrise de lege, abuzuri sau devieri în acest sens nu au fost identificate.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art.224-225 din Codul administrativ, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de avocatul Petru Balan în interesele SRL Gavris Prim împotriva Biroului Vamal Centru privind contestarea actelor administrative și compensarea cheltuielilor de asistență juridică, ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani).

Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac